

Na varhany hraje a pěvecký sbor řídí

Jitka Chaloupková

studovala hru na varhany na pražské konzervatoři ve třídě J. B. Krajse. Po absolutoriu konzervatoře získala dvouleté státní stipendium a pokračovala ve studiu na Franz-Liszt-Hochschule ve Weimaru u Prof. Johannese-Ernsta Köhlera.

V letech 1968 - 1972 studovala na AMU v Praze ve třídě Prof. Dr. Jiřího Reinbergera a hru na cembalo u Doc. Zuzany Růžičkové.

Od roku 1972 vyučovala na konzervatoři v Plzni hru na varhany, cembalo a teoretické předměty, v letech 1993 - 2010 na konzervatoři v Českých Budějovicích. Kromě pedagogické činnosti se věnuje i činnosti koncertní a organologické.

Od roku 1972 se aktivně podílí na přípravách hudebních nešpor. Zdejší pěvecký sbor vede přes 30 let.

Nešpory 3. 12. 2017 17 hodin

A. Vivaldi: Koncert g moll pro 2 housle a orchestr z cyklu L'estro armonico, op. 3, č. 2

solisté Eva Menclová a Erik Kočandrle, housle
smyčcový soubor L'estro arco ZUŠ Starý Plzenec

G. Ph. Telemann: Koncert e moll pro zobcovou a příčnou flétnu

solistky Hana Jeřábková - zobc. flétna, Hana Pumrová - příč. flétna
smyčcový soubor L'estro arco ZUŠ Starý Plzenec

D. Buxtehude kantáta "Dnes přichází k nám slávy den"

(Das newgebohrne Kindelein) BuxWV 13

pěvecký sbor Ad laetitia a smyčcový soubor, řídí M. Esterle

Informace o aktuálním dění
v našem kostele:

<http://plzen-zapad.evangnet.cz/>

Hudební nešpory

5. listopadu 2017

V našem dnešním programu zazní chorály a chorální přede hry z počátků světové reformace.

„Ach, Bože, popatříž z nebe“ (Ach, Gott, vom Himmel sieh' darein)

Píseň má text z 12. žalmu a německý překlad vytvořil Martin Luther. Úprava pro čtyřhlasý sbor je dílem Michaela Praetoria, raně barokního německého skladatele, varhaníka a hudebního teoretika, jehož spisy jsou cenným zdrojem informací i pro dnešní hudební vědce.

„Co můj Bůh chce“ (Was mein Gott will)

Chorál vznikl v první polovině 16. století v Belgii a jeho sborová úprava je také dílem Michaela Praetoria. Kromě sborové úpravy je Praetorius také autorem textu druhé sloky.

„K Jordánu přišel Kristus Pán“

Nápěv písně pochází z 15. století, německý text je dílem M. Luthera, autorem sborové úpravy je raně barokní německý skladatel Johann Hermann Schein. Zároveň s Heinrichem Schützem a Samuelem Scheidtem patří do skupiny tzv. tří velkých německých „S“.

Aktuální zamyšlení nad biblí

Karel Šimr

farář českobratrské církve evangelické v Chrástu u Plzně

„Bůh kdyby se k nám nehlásil“ (Wo Gott der Herr nich bei uns hält)

Píseň vznikla v roce 1529 ve Wittenbergu, působišti M. Luthera. Je možné, že je M. Luther jejím autorem. Její text je překladem žalmu 124 a sborová podoba dílem Melchiora Vulpia. Melchior Vulpus byl od roku 1596 až do své smrti v roce 1615 kantorem ve Weimaru.

„Hrad přepevný“ (Ein feste Burg)

Je nejznámější písní M. Luthera. Je autorem textu i melodie. Po obsahové stránce ho inspiroval 46. žalm. Z mnoha autorů sborových zpracování dnes uslyšíme úpravu Heinricha Schütze, druhého ze tří velkých německých „S“.

Der eloi. Psalm / Deus noster
refugium et virtus / etc.

Ein feste Burg
Er hilft uns frey

ist un ser Gott / Ein gu te
aus al ler not / Die uns ist

wehr und wa ffer / Der al te
hat be tro ffer / rüstung ist / Auff erd ist nicht seins gleich.

Ein feste Burg ve zpěvníku Johanna Spangenberg, Magdeburg 1545

„Svůj pokoj dej milostivě“ (Verleih uns Frieden gnädiglich)

Poslední píseň je Lutherovým překladem gregoriánského hymnu „Da pacem, Domine“. Podobně jako u ostatních Lutherových překladů latinských hymnů přejímá Luther také melodii hymnu a upravuje ji rytmicky do pravidelných taktů. Tato píseň se zpívala na závěr bohoslužeb.

Chorály počátků reformace vycházejí v některých případech z melodiky gregoriánského chorálu, jeho volný a nepravidelný rytmus ale upravují do pravidelné metrické podoby.

Jsou to zpívané modlitby, pro autory byl těžištěm textový obsah, nikoli vnější forma. Bylo důležité, aby jim všichni rozuměli a pokud autoři vycházeli z latinských hymnů, důsledně je překládali do lidového jazyka. .

Nové melodie jsou už typickou lidovou duchovní písní a zajímavé je, že se v počátcích reformace zpívaly bez varhanního doprovodu.

V Německu je dodnes zvykem před každou písní zahrát **chorální předeheru** a v dnešním programu před každým chorálem také příslušná chorální předehera zazní.

Kromě poslední písně jsou všechna chorální zpracování dílem jednoho autora **Johanna Pachelbela**.

Byl varhaníkem v Erfurtu a později v Norimberku. Studoval ve Vídni u J. K. Kerlla a byl tak dobrý varhaník, že směl svého učitele zastupovat v dómu sv. Štěpána, přestože byl evangelík.

Pachelbel vytvořil typ chorální předehery, v níž jeden hlas má chorální melodii v dlouhých notových hodnotách a ostatní hlasy uvedou před jejím nástupem začátek melodie naopak v kratších notových hodnotách.

Chorální předehera k poslední písni bude improvizovaná. V barokní literatuře totiž nebyla zpracována.